

Maart 2016 nr. 137

Van de voorzitter

Dank aan onze sponsors van 'Wouw rondom Kerst'; kerststallenroute met het thema Zondagskind!

In de mailing van sponsorwerving en de persoonlijke contacten met het bedrijfsleven in Wouw in december, heb ik steeds toegezegd dat wij als tegenprestatie aan onze sponsors zoveel mogelijk aandacht en uitingen wilden bieden, als dank voor hun deelname. Dit alles echter, waar dat binnen onze mogelijkheden ligt.

Begonnen met een aankondiging vooraf van het evenement in algemene zin in De Krant, De Bode en BNDeStem. Gevolgd door vermelding van alle sponsors met logo op de website van 'De Vierschaer' gedurende de kerstperiode. Daarnaast heeft onze secretaris, Toon Schijven, een eigen website 'Wouw rondom Kerst' ontworpen, waarop alle logo's van de sponsors het gehele jaar 2016 te zien zijn. Een derde en laatste mogelijkheid bieden wij de sponsors hier in onze Nieuwsbrief.

De sponsors waren: Dorpsraad Wouw, Wouw Promotie, DWD, Boots apotheek, Eetcafé 'In den Veehandel', Dekkers & Hommel Elektro, Coppens Uitvaartzorg, Machielse Doe Het Zelf, Autobedrijf Van der Wegen, Reizigersvaccinatiecentrum Vrijdag, De Vierschaer, Notariskantoor Wouw, Lionsclub Wouw, Visio Vireo Tuinen, Bike Totaal Wil Rullens, Merode Mode, Ondernemersvereniging Roosendaalsestraat, Ondernemersvereniging 'De Martel' en Ondernemersvereniging Kloosterstraat. Alleen door hun financiële ondersteuning is dit evenement mogelijk geworden!

De lezing 'Gezin XXL' door Ad Rooms. Met grote voldoening kunnen we terugkijken op onze eerste lezing dit seizoen op zondag 28 februari in een volle zaal en de nodige anekdotes, waarover verderop meer in deze Nieuwsbrief.

André Dingemans (Voorzitter Hkk. 'De Vierschaer')

AGENDA

De agenda voor de komende maanden ziet er als volgt uit:

- Maart 2016: Tijdschrift nr. 1-2016.
- Dinsdag 29 maart: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.
- Dinsdag 12 april: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.
- Woensdag 20 april: Bestuursvergadering
- Zondag 1 mei: Geraniummarkt
- Dinsdag 3 mei: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.
- Woensdag 11 mei: Bestuursvergadering
- Dinsdag 17 mei: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.

- Dinsdag 31 mei: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.
- Zondag 12 juni braderie en boekenmarkt.
- Dinsdag 14 juni: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.
- Woensdag 15 juni: Bestuursvergadering.
- Juni: Tijdschrift nr. 2-2016.
- Dinsdag 12 juli: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 u.
- Woensdag 20 juli: Wandeling landgoed met Piet Meul vanaf 14.00 uur.
- Dinsdag 26 juli: Heemhuys Bergsestraat 1 open van 14.00 tot 16.00 en van 18.30-20.30 u.
- Woensdag 27 juli: Wandeling landgoed met Piet Meul vanaf 14.00 uur.
- Woensdag 3 augustus: Wandeling landgoed met Piet Meul vanaf 14.00 uur.
- Woensdag 10 augustus: Wandeling landgoed met Piet Meul vanaf 14.00 uur.
- Woensdag 14 september: Bestuursvergadering
- Zaterdag 24 september: Vierschaer excursie. Datum is nog niet 100% zeker.
- September: Tijdschrift nr. 3-2016.
- Woensdag 12 oktober: Bestuursvergadering
- Woensdag 16 november: Bestuursvergadering
- December: Tijdschrift nr. 4-2016
- Najaar: Lezing Jos Vermunt over de Cisterciënzers in Wouw.
- Woensdag 14 december: Bestuursvergadering

Aanvullingen op het programma komen in de volgende nieuwsbrief en zo nodig in een digitale nieuwsbrief.

Camiel Bastiaanse wint Vierschaertrofee 2016

WOUW – Camiel Bastiaanse heeft eeuwige roem vergaard door de Vierschaertrofee van de Wouwse heemkundekring in de wacht te slepen. Na de jaarvergadering werden de aanwezigen in groepen verdeeld om de 'messen te slijpen' in een onderlinge strijd.

Vier theorierondes met tien vragen over sport, aardrijkskunde, oude TV-fragmenten, rekenen, geschiedenis, Vierschaer, landbouwwerktuigen, gebouwen, eponiemen en stripfiguren. En daarnaast drie doe-vragen met oude merken, gezichten op de Wouwse dorpen en cryptische straat-

Maar ook de andere ploegen maakten er werk van

De winnende ploeg aan het werk

namen bepaalden de winnende ploeg. Wie wist welk land de langste kustlijn heeft, wat het grootste meer ter wereld is en wie zich nog Phil Bloom, de eerste vrouw die naakt op de Nederlandse tv wist te herinneren, scoorde meteen al punten. Maar ook de cryptische straatnamen waren niet allemaal even simpel met vragen als: Daar woont de beul, daar ga je naar toe als je verdriet hebt en is dat een kubus met graan.

Camiel Bastiaanse, Frank Schijven, Toon Schijven en Annelies Cuperus moesten als

winnende ploeg in een 'Wouwse ronde' uitmaken wie de beste was. Dat bleek uiteindelijk Camiel Bastiaanse, maar daar was nog wel een beslissingsvraag voor nodig tussen hem en Frank Schijven. Annelies Cuperus werd derde en Toon Schijven moest zich met een vierde plaats tevreden stellen.

Winnaar Camiel Bastiaanse krijgt van voorzitter André Dingemans en quizmaster René Hermans de trofee en een prijzenpakket

GEBOORTE ZONDAGSKIND KREEG MASSALE BELANGSTELLING

Het interactieve, eigentijdse kerstverhaal 'Zondagskind' trok op 27 december in Wouw zo'n driehonderden belangstellenden. Vanaf half zes kwamen de mensen massaal naar de Wouwse molen, waar ze Jos die aan het timmeren was en Ria die de was deed, konden begroeten.

Vanaf zes uur werd het een spontaan spel, geschreven en geregisseerd door Karel Schrooyen dat in het dorp werd voorgezet. Een rustpauze in de Greeflaan, een ontmoeting met hangjongeren die het stel een duofiets aanboden en een tafereel bij de bakker die gesloten was.

Op de Markt liet het aanstaande ouderpaar zich inschrijven in het vroegere gemeentehuis en bij de ijsbaan konden ze een oliebol eten, waarna Julia Schutten en Santos Lessa het lied 'Let it go' uit de film Frozen zongen.

Aangekomen op het plein van de Lambertusschool kwam de bevalling op gang en werd een kindje van zeven pond geboren, waarna de drie wijzen op hun motoren het plein op kwamen. Na een slotlied gingen de bezoekers op pad om in het dorp bij kerststallen gelukvoorwerpen te vinden en om bedenker Karel Schrooyen te feliciteren.

Jammer was wel dat dit jaar erg weinig mensen een routefolder van de kerststallentocht ophaalden bij de VVV en het Heemhuys en dat weinig formulieren voor de wedstrijd met gelukspreuken werden ingeleverd.

Vrijwilligers voor geranium- en boekenmarkt gezocht

Zondag 1 mei en zondag 12 juni hebben we twee activiteiten waar we nog vrijwilligers voor zoeken.

Op 1 mei is de geraniummarkt en vanaf 8.30 uur kunnen bezoekers daar terecht. Als er voldoende vrijwilligers zijn, willen we daar weer een kraam bemannen om bezoekers op die manier kennis te laten maken met onze vereniging. Dus heb je tijd, al is het maar een paar uur, laat het even weten.

Zondag 12 juni is de jaarlijkse braderie en natuurlijk ook onze boekenmarkt. Voor die activiteit, die best wat geld in het laatje brengt, zoeken we ook vrijwilligers. Op de eerste plaats om zondagochtend vroeg de boeken te versjouwen van de kapel in de Kloosterstraat naar ons Heemhuys. Dat geldt ook voor de tafels waar de boeken op komen te staan. Dat is een karweitje dat al om half acht begint, zodat we tijdig de tafels met de boeken op kunnen stellen.

Overdag hebben we mensen nodig die de kraam bemannen en die zich bezig houden met de verkoop van de boeken. Deze mensen hebben we nodig van half negen tot een uur of vier, maar dat kan natuurlijk ook een deel van de dag zijn.

Daarnaast zijn we op zoek naar mensen die willen helpen bij het terugbrengen van de boeken en de tafels naar de Kapel. Onze sjouwploeg zullen we maar zeggen.

Aanmelden kan bij onze secretaris Toon Schijven of bij René Hermans (0165 301 821) of martel6@hetnet.nl.

Bidprentjescollectie overschrijdt de 40.000-grens

Annelies Cuperus zit weer regelmatig aan de computer om nieuwe bidprentjes in te voeren die de vereniging gekregen heeft. Soms krijgen we een halve schoenendoos vol en dan moet er hard gewerkt worden.

Daarnaast wordt er regelmatig met andere heemkundekringen geruild, of krijgen we zo maar een stapeltje. De collectie is weer met flink wat exemplaren gegroeid en die telde op 24 maart 2016 9.261 personen die een relatie hebben met de vroegere gemeente Wouw. Terwijl de collectie prentjes buiten Wouw is gegroeid tot 30.803 exemplaren. Dus in totaal gaat het om 40.064 exemplaren.

Hebt u nog prentjes die u af wilt staan aan onze vereniging, geef ze dan af in het Heemhuys of breng ze naar Annelies Cuperus of naar één van de bestuursleden. U kunt natuurlijk ook informatie over de collectie bij haar krijgen.

STEM OP 'DE VIERSCHAER'

GEEF IN DE PERIODE VAN 6 TOT EN MET 18 APRIL UW STEM IN DE RABOCLUBKASCAMPAGNE AAN 'DE VIERSCHAER', ZODAT WIJ ONZE ACTIVITEITEN OOK IN DE TOEKOMST VOORT KUNNEN ZETTEN!

En denk bij de overige stemmen die u uit mag brengen ook eens aan de Stichting Kasteel van Wouw

Voorwerp van de maand

Op de rode kubus in de etalage van het Heemhuys staat elke maand een nieuw voorwerp. Voor veel mensen is het een sport geworden om te raden wat het precies is. Als u ook mee

wil dingen naar een klein prijsje, kom dan eens kijken en vul gratis een briefje in. U mag natuurlijk ook gerust op dinsdag om de veertien dagen even een praatje komen maken. Vorige maand een spookschaaf of afkantschaaf om ronde vormen te maken. Tot 1 april ligt er een ander voorwerp. Mocht u zelf een bijzonder voorwerp hebben, dan willen we dat uiteraard graag lenen om op de rode kubus te leggen.

Inmiddels is de prijs voor de maand februari aan de gelukkige winnaar overhandigd: een boek over de 'Dynamische regio', een kaart- en kwartetspel en een boekje over de Wouwse steenfabrieken.

Ad Rooms haalde verhalen over XXL-gezinnen op

Veel handen gingen in de lucht toen Ad Rooms zondag 28 april aan een goed gevulde zaal achter Eetcafé 'In den Veehandel' vroeg wie er allemaal uit een groot gezin kwam. Geen wonder dat zijn verdere betoog voor veel mensen een 'feest van herkenning' was.

Voor de mensen die Kruislander Ad Rooms niet kenden, vertelde hij eerst iets over zijn achtergrond, waarbij natuurlijk ook de succesvolle reeksen boekwerken en lezingen over het 'Rijke Roomse Leven' aan bod kwam. Op verzoek van het Noordbrabants museum verdiepte hij zich daarna in grote gezinnen en toen kwam hij er

achter dat dit beslist niet typisch is voor Noord-Brabant. Zelfs in onze tijd komen nog grote gezinnen voor, ook bij Nederlandse gezinnen.

Met grote gezinnen bedoelde Ad gezinnen met minimaal acht kinderen, maar hij kwam bij zijn onderzoek ook gezinnen tegen met 27 of 28 kinderen. Hij zocht naar de achtergrond van de grote gezinnen, maar ook naar de problemen waar ze mee te kampen kregen. Hij merkte dat ook de overheid er op in speelde door speciale 'voorrangskarten voor moeders van groote gezinnen' af te geven. Hij vroeg zich af hoe het met de financiële middelen ging en wist uit ervaring dat kleding vaak van het ene kind naar het andere ging tot ze helemaal versleten waren.

Hij kwam met ervaringsverhalen van bekende Nederlanders die in grote gezinnen waren opgegroeid en natuurlijk kwamen er vanuit de zaal de nodige opmerkingen en zelfs

aanvullingen op zijn verhaal. Vaak bleek ook dat de oudste kinderen al de deur uit waren voor de jongste geboren werden. En oudere zonen en dochters hadden vaak al kinderen in dezelfde leeftijd als hun jongste broertjes en zusjes.

Het was voor veel mensen een boeiende middag en dat bleek ook wel uit de vragen aan het eind van de middag.

EXPOSITIE BIJ DE ZONNEBLOEM

Op 24 februari was onze vereniging te gast bij de Zonnebloemafdelingen Heerle-Moerstraten en Wouw-Wouwse Plantage in de kerk van Heerle. Daar werd een dag gehouden in het kader van het 'boerenleven'.

Voorzitter André Dingemans had de nodige spullen uit onze collectie meegenomen en ook uit zijn eigen verzameling die iets te maken hadden met het werken op de boerderij. René en Adriënné Hermans waren er met boekjes van de vereniging en de fotocollectie. Die werd gretig bekeken door de aanwezigen en natuurlijk genoot iedereen van de modeshow die door de dames van de Zonnebloem werd gehouden met kleding uit vroeger tijd.

Tijdens de middag kregen we ook een voorwerp te zien, dat we bij dit artikel afdrucken, met de vraag of iemand weet waar het voor gediend heeft. Hij heeft iets weg van een hooivork, maar de tanden zijn veel te dik en te zwaar.

Mocht iemand weten wat het is, neem dan even contact op met iemand van het bestuur of de redactie van de nieuwsbrief (zie colofon)

Bloemen bij de grafsteen van George Carleton in Wouw

WOUW – Mr. James Carleton Harris, de zevende graaf van Malmesbury, en zijn vrouw Sally hebben op 9 maart 2016 bloemen gelegd bij de grafsteen bij de Lambertuskerk van hun voorvader kolonel George Carleton die in de nacht van 8 op 9 maart 1814 in Bergen op Zoom sneuvelde.

Zij waren een dag eerder, op 8 maart, aanwezig in de Gertrudiskerk in Bergen op Zoom waar twee gedenkstenen werden onthuld. De originelen van deze gedenkstenen waren bij een brand in de kerk verloren gegaan.

De kolonel werd in 1814 samen met enkele andere gesneuvelde officieren in Wouw op het kerkhof, dat toen nog rond de kerk lag, begraven. In 1897 zorgden de kleinkinderen van de kolonel er voor dat er een grafsteen kwam en die steen werd door de gemeente Wouw altijd in ere gehouden. Op 9 maart was een klein gezelschap Engelsen, samen met de initiatiefnemers van de actie, in Wouw aanwezig om een kleine bloemenhulde te brengen.

Heemhuys kan weer bezocht worden

WOUW – Het Heemhuys aan de Bergsestraat 1 blijft ook in 2016 regelmatig open. In de loop van 2015 brachten 171 mensen een bezoekje. Ze kwamen wat afgeven, maakten een praatje of kwamen de mini-expositie bekijken.

Het Heemhuys is in de komende maanden op onderstaande dagen geopend.

dinsdag 12 april

dinsdag 31 mei

dinsdag 26 juli

dinsdag 3 mei

dinsdag 14 juni

meer data volgen nog

dinsdag 17 mei

dinsdag 12 juli

De openingstijden zijn van 14.00 tot 16.00 uur en van 18.30 tot 20.30 uur. Op 12 juli vervalt de avondopeningstijd in verband met de Avondvierdaagse Wouw.

Op de openingsdagen kan men (gratis) terecht voor stamboomgegevens, informatie halen uit de bidprentjescollectie, boeken inkijken, maar ook om zelf iets aan te bieden, zoals foto's die door ons ter plekke gescand worden, waarna u die weer mee terug kunt nemen. Maar ook als u gewoon even wil 'buurten' over vroeger, het dorp Wouw of Heerle, Moerstraten en Wouwse Plantage, bent u van harte welkom.

Afscheid van bestuurslid Kees Hoendervangers

Tijdens de jaarvergadering is afscheid genomen van bestuurslid Kees Hoendervangers. Kees was al jaren bestuurslid en tijdens het voorzitterloos tijdperk nam hij als vicevoorzitter de honneurs waar.

Kees zijn hart lag meer bij de Stichting Kasteel van Wouw dan bij de heemkundekring, vandaar dat hij had aangegeven met zijn bestuursfunctie te willen stoppen. Voorzitter André Dingemans memoreerde het vele werk dat Kees toch in de loop van de jaren heeft verricht. Jammer genoeg kon Kees niet op de jaarvergadering aanwezig zijn, maar er was een mooi afscheidscadeautje in de vorm van een Wouws pakketje. Dat werd later door zoon Wouter die wel aanwezig was mee naar huis genomen. Ook vanaf deze plaats past een dankwoord in de richting van Kees die jarenlang actief was binnen de werkgroep archeologie. Uit die werkgroep ontstond uiteindelijk de Stichting Kasteel van Wouw. Daar vervult Kees vanaf het begin de functie van voorzitter.

Puddingvormen in het Heemhuys

In het Heemhuys is tot eind april de expositie te zien van puddingvormen van Annelies Cuperus. In de loop van de jaren verzamelde ze 548 puddingvormen. Nu is een deel van haar collectie te zien. Bijzonder is echter dat ze haar verzameling wil verkopen. „Het liefst natuurlijk alles in één keer, maar liefhebbers kunnen ze nu ook per stuk aanschaffen”, zegt Annelies.

„De duurste vorm heb ik ooit in Engeland gekocht. Die kostte omgerekend 98 gulden, dus bijna 45 euro. De goedkoopste kostte een dubbeltje en die heb ik van een rommelmarkt,” legt ze uit. Ze verzamelt inmiddels al meer dan 25 jaar puddingvormen en daarvoor stroopte ze niet alleen allerlei rommel- en snuffelmarkten af, maar ze ging er speciaal voor naar Engeland.

De 548 exemplaren in de vorm van tulbanden, dieren, bloemen

en fruitsoorten vormen een kleurrijk geheel. Ze komen uit Nederland, België, Frankrijk, Duitsland, Engeland en eentje zelfs uit Amerika.

Een deel van de collectie is in het Heemhuys aan de Bergsestraat in Wouw te zien en daar kan iedereen gratis binnenlopen op de tijden waarop het VVV-kantoor geopend is.

Annelies Cuperus: „Sommige vormen hebben een speciale binnenkant. Dit komt niet altijd goed over als je alleen de buitenkant van de vorm ziet. Ik deed wel eens een laagje kaarsvet in de vorm. Aan deze mal kon je dan zien hoe de pudding eruit zou komen te zien.’

Foto: Robert van den Berge

Wouwse winkeltjes

Er wordt op dit moment hard gewerkt om een boekje samen te stellen over Wouwse winkels en bedrijven uit de periode 1950-1970. Zowel uit eigen ervaring als uit het archief hebben we al de nodige informatie, maar graag willen we de medewerking van onze lezers inroepen.

Wie iets kan vertellen over de vele winkels die toen in het dorp Wouw waren of wie foto's heeft van die winkels, zowel aan de binnen als aan de buitenkant is altijd welkom. U kunt contact opnemen met Karel Schrooyen (0165 302 513) of met René Hermans (0165 301 821).

COLOFON

Nieuwsbrief van heemkundekring
De Vierschaer Wouw
ISSN-nummer: 1384-7902

Secretariaat:
Postbus 57, 4724 ZH Wouw

Heemhuys:
Bergsestraat 1, Wouw.

e-mail: secretaris@de-vierschaer-wouw.nl
website: www.de-vierschaer-wouw.nl
website: www.kasteelvanwouw.nl

Redactieadres nieuwsbrief:
René Hermans
Tel. 0165 30 18 21
e-mail: martel6@hetnet.nl

Foto's:
Adriënné en René Hermans, diverse websites